

САЙАХАТШЫ АЛМАС

Қызыл кітап: Табиғаттың үні

Арман Дабылов

ALMAS THE TRAVELER

Кішкентай Алмас атасының ескі кітап сөресінен ерекше мұқабалы, оттай жанған қызыл кітапты тауып алды. Бұл ақын Қадыр Мырза Әлидің табиғат тағдырын жырлаған әйгілі «Қызыл кітабы» еді.

Кітапты ашқан сәтте оның беттерінен сиқырлы нұр шашырап, бөлме іші жусан мен кең даланың жұпарына толды. Алмастың алдында дала еркесі – киік пайда болып, баланы таңғажайып танымдық саяхатқа шақырды.

Олар алдымен асқар таулардың шыңына көтеріліп, мұз бен қардың патшасы – қар барысын көрді. Барыс өз мекенінің тарылып, тыныштығының бұзылып бара жатқанын мұңды жанарымен жеткізгендей болды.

Кең байтақ сары далада шаңдатып шапқан киіктердің үйірі Алмастың көз алдынан заулап өтті. Бұл еркіндік пен сұлулықтың символы еді, бірақ олардың да саны жылдан-жылға азайып бара жатқанын бала іштей сезінді.

Кенет олар суы тартылған, жағасы қаңсыған көлге келді, мұнда бір кездері аққулар мамырлап жүзетін еді. Табиғаттың осы бір жаралы бейнесі мен үнсіз зары Алмастың кішкентай жүрегін қатты ауыртты.

Сол сәтте аспан ашылып, желдің гуілімен ақын Қадырдың даналыққа толы отты сөздері естілгендей болды. «Адамдар, аялаңдар жеріңді!» деген үн бүкіл даланы жаңғыртып, жаңбыр болып жауды.

Қызыл кітап – жай ғана тізім емес, ол бүкіл тіршіліктің көмек сұраған дауысы екенін Алмас енді терең ұғынды. Әрбір жоғалған аң мен құс, әрбір солып қалған гүл – бүкіл адамзат үшін орны толмас қазына.

Алмас жанындағы лайланған бұлақтың көзін ашып, айналасына жас көшеттер еге бастады. Оның осы бір кішкентай ғана мейірімді ісі табиғат-ананың қайта түлеуіне деген үлкен үміттің бастауы еді.

Сиқырлы саяхат аяқталып, Алмас өз бөлмесіне оралды, бірақ енді оның әлемге деген көзқарасы мүлдем өзгерді. Ол әрбір жәндіктің, әрбір шөптің өмір сүруге құқығы бар екенін және оларды қорғау өз міндеті екенін түсінді.

Келесі күні Алмас достарын жинап, оларға Қызыл кітаптың сырын және табиғаттың аманатын айтып берді. Балалар қол ұстасып, туған жердің әр тасын, әр талын қорғауға және аялауға бірге серт берді.